

24.3.2015

Kaupunginhallitukselle

Helsingin lähiöprojekti esittää kaupunginhallitukselle kirjeellään lähiöprojektin toiminnan jatkamista 1.1.2016 alkaen 31.12.2019 saakka. Lisäksi lähiöprojekti esittää merkittävän tiedoksi toimintakertomuksensa vuodelta 2014.

Kaupunginhallituksen päätökset lähiöprojektin toiminnasta 1.1.2000 alkaen

Kaupunginhallitus perusti lähiöprojektin vuoden 1996 alussa ja jatkoi sen toimintaa 24.1.2000, 15.12.2003, 21.1.2008 ja 12.12.2011. Toimintakauden 2012–2015 projektisuunnitelman kaupunginhallitus hyväksyi 2.4.2012 (§324). Siinä lähiöprojektin tavoitteeksi määriteltiin lähiöiden imagon kohentaminen erityisesti julkisen tilan parantamisen ja lähikoulujen vetovoiman vahvistamisen kautta. Projektin visiona kaudella 2012–2015 on ”Sivistys on siistiä”.

Hyväksyessään Lähiöprojektin projektisuunnitelman kaupunginhallitus päätti kehottaa hallintokuntia ottamaan vuosien 2012–2015 toiminnassaan huomioon lähiöprojektin tavoitteet ja kehittämisteemat sekä jatkamaan ja tehostamaan hallintokuntien välistä yhteistyötä.

Helsingin lähiöprojekti ja valtion asuinalueohjelma

Helsingin lähiöprojekti on perustamisestaan lähtien ollut kiinteässä yhteydessä valtakunnallisiin lähiökehitysohjelmiin. Lähiöprojektin asiantuntemus on erittäin tärkeä arvioitaessa valtion rahoitusinstrumenttien kautta tulevien avustusten kohdentamista Helsinkiin.

Lähiöprojektin toiminnan painotukset ovat olleet samansuuntaisia valtakunnallisten tavoitteiden kanssa. Lähiöiden kehittäminen on sisällytetty hallitusohjelmaan vuoteen 2015 asti. Helsingin kaupunki on mukana Valtion asuinalueohjelmassa 2013 - 2015 "Kaupunginosien Helsinki"-nimisellä kokonaisuudellaan. Valtion asuntorahasto on myöntänyt ohjelmakaudella avustuksia haettavaksi yhteensä 3 998 421 euroa hankekokonaisuuden mukaisiin kehittämis- ja investointihankkeisiin.

Lähiöprojekti on jatkossakin yhteydessä kaupunkien alueellisiin eriarvoisuuden ehkäisyyn tähtääviin valtakunnallisiin ohjelmiin.

24.3.2015

Lähiöprojektin rooli Helsingin esikaupunkien kehittämisessä

Perustaessaan Lähiöprojektin kaupunginhallitus antoi tehtäväksi määrittellä lähiöiden yleisiä kehityslinjoja ja organisoida alueellisia kehittämistoimia sekä valmistella esityksiä kaupungin rahoituksen järjestämisestä ja valtion määrärahojen hakemisesta lähiöiden kehittämiseen. Projekti raportoi vuosittain toiminnastaan kaupunginhallitukselle.

Esikaupunkien kehittäminen ja Lähiöprojektin toiminta sisältyvät kaupunginhallituksen hyväksymään strategiaohjelmaan 2013–2016. Lähiöprojektin toiminta tukee kaupungin hallintokuntia.

Esikaupunkien kehittäminen on pitkäjänteistä hallintokuntien ja alueen toimijoiden välistä yhteistyötä, jossa Lähiöprojektilla on tärkeä koordinaattorin, yhteen sovittajan ja puolestapuhujan rooli. Projekti tukee kaupungin kustannustehokasta resurssien käyttöä edistämällä kaupungin strategian toteuttamista, kanavoimalla lähiöalueilta lähteviä tarpeita kaupunkitasoiseen keskusteluun, kokoamalla yhteen eri virastojen tarpeita, edesauttamalla yhteistä suunnittelua sekä pilotoimalla ja jalkauttamalla toimintamalleja virastojen toimintaan.

Tulevaisuudessa esikaupunkialueiden laaja-alainen kehittäminen korostuu, kun pääosa uudesta rakentamistarpeesta kohdistuu olemassa olevan rakenteen täydentämiseen. Helsingin uuden yleiskaavan keskeisiä tavoitteita ovat olemassa olevan rakenteen tiivistäminen ja verkostoituvaa kaupunkirakennetta. Kaupunginosien imagoa kohottavan täydennysrakentamisen lisäksi on huolehdittava vanhan rakennuskannan ja julkisen ympäristön kehittämisestä sekä syrjäytymisen ennalta ehkäisystä. Esikaupunkialueita tulee kehittää laadukkaina hyvän arjen ympäristöinä, joiden ympäristö ja rakennuskanta ovat kunnossa, palvelutaso riittävä, kulttuuri- ja asukastoiminta vireää sekä puitteet elinkeinotoiminnan harjoittamiselle monipuoliset. Fyysisen, toiminnallisen ja sosiaalisen kehittämisen kautta vaikutetaan segregaaation ehkäisemiseen.

Lähiöiden julkisuuskuvan ja maineen vahvistaminen viestinnän keinoin on tärkeä osa työtä. Asukastoimintaa tukemalla rakennetaan myönteistä mielikuvaa. Lähiöprojektin toiminnassa viestinnän rooli on jatkossakin tärkeä. Viestinnässä Helsingin esikaupungit ovat yhtenäinen kokonaisuus kantakaupungin ja laajemman seudun kanssa.

24.3.2015

Tulevan toimintakauden päätavoitteet

Esikaupunkialueiden kehittämisen hallintokuntien välisenä yhteistyönä tulisi olla tavoitteena myös tulevilla toimintakaudella. Kohdistamalla kaupunki-uudistustoimenpiteitä laaja-alaisesti koordinoituna eri kohdealueille luotaisiin hyvät edellytykset kaupunginosien kehitykselle ja segregaaation ehkäisylle. Vireää alueellista asukas- ja yritystoimintaa tuemalla saataisiin kolmannen sektorin toimijat kiinteästi mukaan alueiden kehittämiseen ja asukastoiminnan aktivoimiseen jatkossakin. Esimerkiksi muotoilun keinoin edistettäisiin julkisten ympäristöjen parantamista sekä segregaaation ehkäisyyn tähtäävien hallintokuntien välisten toimintamallien kehittämistä käyttäjälähtöisistä ja innovatiivisista näkökulmista käsin. Asiantuntevan palvelumuotoilun kautta parannettaisiin myös yhteistyöhankkeiden rakentamista ja integrointia virastojen normaaliin toimintaan.

Lähiöiden kehittämistä ja elinvoimaisuutta tukevien päämäärien ja tavoitteiden pohjalta laaditaan tulevan toimintakauden tavoitteet, kohdealueet ja toimenpiteet tarkentava projektisuunnitelma kaudelle 2016–2019, joka esitellään kaupunginhallitukselle syksyllä 2015.

Alueelliset kohdennukset

Tulevalla kaudella Lähiöprojektin toiminnan tulisi kohdistua entistä vahvemmin keskeisiin, uudistamista tarvitseviin kaupunginosiin säilyttäen kuitenkin joustavan ja tarvittaessa nopea reagointikyky. Kohdistamalla toimenpiteitä organisoidusti tärkeimmille kohdealueille mahdollistettaisiin parhaimmat lähtökohdat vaikuttavalle ja yhteisesti sitoutuneelle toiminnalle. Kohteiden valinnassa tulisi hyödyntää eri hallintokuntien ja kaupungin strategian mukaisia tavoitteita sekä nykyisiä sosioekonomisia indikaattoreita. Tärkeimmät alueelliset kohdennukset tulisi esittää koko kauden kattavassa projektisuunnitelmassa 2016–2019.

Organisointi

Lähiöprojektin toimintaa ohjaavan johtoryhmän kokoonpano koostuu kaupungin eri hallintokuntien edustajista. Puheenjohtajat ovat menneillä toimintakausilla olleet kaupunkisuunnitteluvirastosta, rakennusvirastosta, kiinteistövirastosta ja meneillään olevalla kaudella kaupunkisuunnitteluvirastosta.

24.3.2015

Projekti toteaa, että uudelle toimintakaudelle tulisi asettaa kauden tavoitteita ja toimenpiteitä tukeva johtoryhmä, jossa on edustajat ainakin kaupunkisuunnitteluvirastosta, kiinteistövirastosta, rakennusvirastosta, rakennusvalvontavirastosta, liikuntavirastosta, kulttuurikeskuksesta, opetusvirastosta, nuorisoasiainkeskuksesta, sosiaali- ja terveystieteiden virastosta sekä kaupunginkansliasta. Johtoryhmän laaja kokoonpano tukee parhaiten Lähiöprojektin tulevan kauden tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamista sekä virastojen sitoutumista esikaupunkialueiden yhteisesti koordinoituun kehittämiseen. Projekti pitää tärkeänä myös elinkeinopoliittisen näkemyksen mukanaoloa johtoryhmässä.

Lähiöprojektin toiminta perustuisi, kuten nykyisinkin, erilliseen henkilö- ja toimintaraharesursointiin. Nykyisin lähiöprojektin projektipäällikön, projektisuunnittelijan ja arkkitehdin vakanssit ovat kaupunkisuunnitteluvirastossa, tiedottajan vakanssi kaupunginkansliassa sekä kahden lähiöarkkitehdin vakanssit rakennusvalvontavirastossa.

Toimintakertomus 2014

Lähiöprojekti on laatinut kaupunginhallituksen päätöksen mukaisen toimintakertomuksen vuodelta 2014. Toimintakertomuksessa kerrotaan kuluneen vuoden tehtävistä sekä esitellään eri hankkeiden toimintaa, vaikuttavuutta ja virastojen välistä yhteistyötä osana esikaupunkialueiden kehittämistä.

Projektikauden tunnuksena on: "Sivistys on siistiä". Toimintakauden päätavoitteena ovat verkostoituvan esikaupungin ja viihtyisän ympäristön tukeminen, kokemisen, oppimisen ja hyvän kaupunkielämän edistäminen sekä esikaupunkien tunnettavuuden ja imagon vahvistaminen tuomalla julkisuuteen positiivisia ja todenmukaisia uutisia esikaupungeista.

Vuonna 2014 toimintaa kohdistettiin erityistä kehittämistä vaativiin kaupunginosiin. Tärkeimpinä kohdealueina olivat muun muassa Jakomäki, Meri-Rastila, Malmi, Pajamäki sekä MetroHelsinki-hankkeen osalta Herttoniemi, Myllypuro ja Kivikko. Tekemisemme painopisteinä olivat etenkin täydennysrakentamiseen ja julkisen kaupunkitilan kehittämiseen sekä segregaatioriskien ehkäisyyn keskittyvät toimenpiteet ja hankekonaisuudet.

24.3.2015

Lähiöprojektin esitykset

Lähiöprojekti esittää, että kaupunginhallitus päättäisi jatkaa Lähiöprojektia 1.1.2016 alkaen 31.12.2019 saakka sekä hyväksyisi toimintakertomuksen vuodelta 2014. Lähiöprojekti esittää myös, että kaupunginhallitus kehottaisi Lähiöprojektia valmistelemaan 30.11.2015 mennessä kaupunginhallitukselle vuoden 2019 loppuun ulottuvan projektisuunnitelman, jossa tarkennetaan lähiöprojektin tulevat teemat ja tavoitteet sekä tärkeimmät kohdealueet ja toimenpiteet alueiden kehittämiseksi.

Rikhard Manninen
johtoryhmän puheenjohtaja

Tero Santaoja
projektipäällikkö

